GHEORGHE CHIVU
UN IMPRESIONANT PARCURS PROFESIONAL

Conf. univ. dr. Raluca Felicia TOMA
Universitatea „Valahia" din Târgovişte
ralucafeliciatoma@yahoo.com

Stimate Domnule Profesor,
Stimaţi invitaţi,
Onorată asistenţă,

Universitatea „Valahia" din Târgovişte are bucuria şi onoarea de a oferi astăzi expresia cea mai înaltă a recunoaşterii noastre, titlul de *Doctor Honoris Causa*, Domnului Prof. Univ. Dr. Gheorghe Chivu, membru corespondent al Academiei Române, filolog de înaltă ţinută intelectuală şi morală.

În cele ce urmează, voi prezenta cele mai semnificative elemente ale impresionantului parcurs profesional ştiinţific ce definesc personalitatea profesorului şi academicianului Gh. Chivu.

Profesorul Gheorghe Chivu s-a născut la Micşuneştii-Moară, jud. Ilfov, şi a urmat studiile liceale la Snagov, iar pe cele universitare (Facultatea de Litere) la Bucureşti. În anul 1970 şi-a susţinut licenţa, cu lucrarea *Funcţia stilistică a neologismului în poezia lui Ion Barbu*. În 1988 a obţinut titlul de doctor în filologie, sub conducerea prof. Boris Cazacu şi acad. Ion Coteanu, cu o teză consacrată studiului filologic şi lingvistic al *Codicelui Sturdzan*. În 1995 a devenit conferenţiar universitar, apoi în 1999, profesor titular la Facultatea de Litere din Bucureşti.

Din anul 2010 este membru corespondent al Academiei Române, iar din mai 2012 are titlul de Doctor Honoris Causa al

BDD-V3038 © 2017 Editura Bibliotheca
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:00:53 UTC)

Universităţii „Dunărea de Jos" din Galaţi. De asemenea, a îndeplinit funcţia de secretar ştiinţific şi de director adjunct al unui institut de cercetare academic. În prezent este vicepreşedintele Secţiei de Filologie şi Literatură a Academiei Române.

Între 1970 şi 2010 a fost cercetător ştiinţific la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", iar din 2010 conduce Colectivul de literatură veche din cadrul Institutului de Istorie şi Teorie Literară „G. Călinescu" al Academiei Române. Specialist recunoscut în istoria şi stilistica limbii române literare, în filologie şi editare de text, în lexicologie şi lexicografie românească, a publicat mai multe volume şi studii, dintre care amintim *Pravila lui Coresi,* 1982; *Cele mai vechi texte româneşti. Contribuţii filologice şi lingvistice,* 1982; *Dicţionarul împrumuturilor latino-romanice în limba română veche (1421-1760),* 1992*; Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)*, 1997; *Limba română – de la primele texte până în secolul al XVIII-lea – variante stilistice*, *2000*; *Institutiones linguae Valachicae. Prima gramatică a limbii române scrisă în limba latină*, 2001; *Dictionarium Valachico-Latinum,* 2008; *Vechi psalmi româneşti din secolul al XVII-lea,* 1972; *Stilurile limbii române literare în perioada 1532-1640. I. Stilul beletristic*, *II. Stilul textelor juridice şi administrative*, *III. Stilul textelor ştiinţifice şi tehnice*, în „Limba română", XXXIV, 1985, nr. 6, p. 509-519; XXXV, 1986; *Observaţii filologice pe marginea unui text din Codicele Sturdzan*, 1987; *Opinii recente asupra celui mai vechi dicţionar românesc*, în „Limba română", 1987; *Studii străine despre texte vechi româneşti*, 1987; *Limbajul bisericesc între tradiţie şi inovaţie,* 1997; *Civilizaţie şi cultură. Consideraţii asupra limbajului bisericesc actual,* 1997; *Textul religios – model în cultura românească veche*, 2004, *Avea româna literară veche variante stilistice?*, 2001, *Tratatul de istorie a limbii române*, *o lucrare absolut*

BDD-V3038 © 2017 Editura Bibliotheca
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:00:53 UTC)

necesară, *2006*, *Este* ***Lexiconul de la Buda*** *un dicţionar etimologic?*, 2007.

Studiile şi articolele reunesc cercetări asupra erorilor de traducere identificate în scrisul religios românesc, pe baza confruntării cu surse corect stabilite sau despre care se presupune că vor fi fost puse la contribuţie de către vechii noştri traducători sau de către revizorii care au lucrat în timp asupra formei româneşti a cărţilor religioase.

Cercetările au vizat inventarierea unor trăsături stilistice considerate a fi caracteristice scrierilor bisericeşti sau încercări de identificare a modalităţilor de organizare pragmatică a vechiului discurs religios.

Lucrarea *Limba română de la primele texte până la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Variante stilistice* este rezultatul unei cercetări îndelungate şi descrie variantele funcţionale ilustrate de scrierile literare româneşti de la primele texte dovedite a fi rezultatul unui act de cultură până la finele secolului al XVIII-lea în epoca marilor transformări produse de acţiunea intelectualilor grupaţi în aşa-numita *Şcoala Ardeleană*.

Pe parcursul activităţii Domniei Sale, este membru în comitetele de redacţie ale unor reviste de lingvistică şi filologie:

– *Diacronia*;

– Analele Universităţii „Dunărea de Jos" din Galaţi, Fascicula XXIV *Lexic comun / Lexic specializat*;

– redactor-şef adjunct al revistei *Limba română* (Bucureşti), din 2005;

– *Limba română* (Chişinău);

– *Limbă şi literatură*, *Studii şi cercetări de onomastică şi lexicologie* (SCOL) (Craiova);

– *Biblicum Jassyense*, *Dacoromania*, *Analele Ştiinţifice ale Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"* din Iaşi, *Philologia* (Chişinău).

De asemenea, Gheorghe Chivu este membru al Societăţii de Ştiinţe Filologice din România, respectiv membru fondator al Asociaţiei Române de Terminologie (TermRom).

BDD-V3038 © 2017 Editura Bibliotheca
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:00:53 UTC)

Remarcabilele rezultate obţinute în decursul întregii sale activităţi au fost recunoscute şi apreciate fiindu-i acordate premii naţionale, precum *Premiul Timotei Cipariu al Academiei Române*, în 1993, pentru ediţia *Codex Sturdzanus*[9] şi Premiul *Perpessicius*, acordat de Muzeul Naţional al Literaturii Române, pentru cea mai bună ediţie filologică, apărută în 2011 (Ion Budai-Deleanu – *Opere*, realizată în colaborare cu Eugen Pavel).

În dubla calitate de cercetător şi cadru didactic, a îndrumat activitatea unui mare număr de studenţi, masteranzi, doctoranzi, cercetători şi cadre didactice, inclusiv de la Târgovişte. A sprijinit eficient organizarea Colocviului Internaţional „Latinitate-Romanitate-Românitate".

Prezentări sintetice ale activităţii ştiinţifice sunt incluse în sinteze bibliografice / dicţionare de profil:

– Alexandru Ligor, *Cercetători bucureşteni de azi ai cărţilor vechi*, Cluj-Napoca, 2002, pp. 37-38.

– A. P. Iudakin, *Romano-Ghermanikon. Enciklopedija*, Moskva, 2006, pp. 277-279.

– Dorina N. Rusu, *Dicţionarul membrilor Academiei Române. 1866-2010,* Ed. a IV-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, 2010, p. 213.

– „Limba română" (Chişinău), XXII, 2012, nr. 11-12.

– Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române. 1866-2016, Dicţionar*, Partea I (A-L), Ed. a V-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, 2016, p. 347.

Personalitate marcantă în domeniul filologic, Domnul Profesor Gheorghe Chivu a dovedit probitate ştiinţifică, rigoare, profesionalism, muncă şi pasiune.

[9] *Codex Sturdzanus*. Studiu lingvistic, studiu filologic, ediţie de text şi indice de cuvinte, Editura Academiei, Bucureşti, 1993, 522 p.

BDD-V3038 © 2017 Editura Bibliotheca
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:00:53 UTC)

Este un privilegiu pentru noi să ne aflăm în faţa unui mare Profesor, un eficient apărător al valorilor umane, al valorilor creştine în Europa, precum şi al cauzei româneşti în lume. Acceptând intrarea în comunitatea noastră academică, Domnia Sa onorează Universitatea „Valahia" din Târgovişte. Acordarea titlului de *Doctor Honoris Causa* pe deplin meritată de domnul Profesor o considerăm o binevenită răsplată, o sărbătoare pentru întreaga comunitate academică. Îl asigurăm de întreaga noastră consideraţie şi admiraţie.

BDD-V3038 © 2017 Editura Bibliotheca
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:00:53 UTC)